

Comparing the Role of Quality of Life and Values in the Development Strategy of Both Emerging Market Countries and in the West

av professor Vladimir L. Kvint och professor Vladimir V. Okrepilov

För mer än 40 år sedan, i dåvarande Sovjetunionen, studerade vi effektivitet och strategi för varu- och tjänsteproduktion. Vi kunde då konstatera att kvaliteten på varor och tjänster var låg, slöseriet i produktionsprocesser var enormt och att effektivitet och produktivitet var mycket lägre, särskilt i jämförelse med Västeuropa, USA och Japan. Vi drog slutsatsen att på grund av låg kvalitet, ineffektivitet i produktionen, stora föroreningar och brist på strategi för den inhemska produktionen, skulle Sovjetunionen inte kunna uppfylla de behov av varor och tjänster som folket hade. I nästa steg försökte vi finna orsaken till den låga kvaliteten på konsumtionsvaror i det socialistiska ekonomiska systemet – en efterforskning som utmynnade i en analys av de filosofiska skolor som fokuserar på begreppet livskvalitet och Aristoteles tankar om det goda livet.

Av hävd har det accepterats att "lycka" är ett filosofiskt begrepp som inte kan mätas. Även om mätning av lycka vore möjlig, har sådan forskning inte fallit inom ramen för nationalekonomin. Genom våra studier under de senaste 40 åren har vi dock kommit fram till en helt annan slutsats. För det första: Som ekonomer ska vi undersöka alla de faktorer som bidrar till nationers uppgång och fall, framgångar samt samhällsutvecklingen i stort. För det andra: Nationer med låga livskvalitetsindikatorer och allmänt "missnöjda" befolkningar tenderar att producera varor och tjänster av lägre kvalitet. Slutligen: Nationer med undermåliga ekonomiska resultat och låg kvalitet på varor och tjänster löper mycket större risk att drabbas av oroligheter och kollaps.

Låt oss börja med begreppet livskvalitet. Samhällsutvecklingen och dess mogenhetsgrad kräver ett omfattande system för att mäta livskvalitet, och denna variabel har inte på långa vägar analyserats tillräckligt. En analys av skillnaderna i livskvalitet i flera ekonomiska system och länder leder till slutsatser inom politisk ekonomi, nationalekonomi, strategi och vissa teknologiska vetenskaper. I synnerhet kan mognaden och stabiliteten i ett samhälle mätas genom att studera utvecklingen och medelklassens proportionella roll i samhället. En stark, blomstrande medelklass bidrar till dynamiken i samhället, dess mogenhetsgrad och nivån på välståndet samt gynnar allmän stabilitet. Detta är en av de viktigaste budskapen i professor Phelps senaste bok om massblomstring. Medelklassens livsstil i utvecklade länder är på en högre nivå (detta är centralt i begreppet livskvalitet), de har mer inflytande i samhället och klyftan till överklassen är mindre, särskilt i jämförelse med den roll som medelklassen spelar i utvecklingsländer och i tillväxtmarknadsländer (EMC, Emerging Market Countries).

När vi studerade medelklassens centrala roll i samhället frågade vi oss varför arbetskraftens produktivitet alltid är lägre i länder med planekonomi än i länder med marknadsekonomi.

Det är enkelt att ställa upp hypotesen att ekonomiska skillnader orsakas av politiska system, men det är svårt att bevisa att stor samhällslig frihet leder till högre livskvalitet. Om politisk frihet är en förlöpare till högre inkomst per capita, hur kommer det sig i så fall att länder som Qatar, Kuwait, Bahrain eller Brunei har så höga BNP per capita?

För att svara på denna fråga måste vi fokusera på valfrihet – kombinationen av ekonomiska och

marknadsrelaterade friheter, som i sammanhanget är viktigare än traditionell politisk frihet. I synnerhet valfrihet vad gäller varor och tjänster samt bostadsplats är faktorer som förutbestämmer nivån på livskvaliteten i ett land. Å ena sidan är detta synsätt relaterat till existentialismen, enligt vilken individer alltid (!) har "permanent äganderätt" till sin valfrihet. Å andra sidan kan varianter av politisk frihet, i diktatoriska regimer, leda till en fullständig avsaknad av valfrihet.

Livskvalitet och nivån på tillfredsställelse bestäms av de subjektiva värderingar som varje individ menar tillgodoser hans eller hennes behov. I Aristoteles teori om det goda livet räknas lyckan, som ett filosofiskt begrepp, också in i en persons välbefinnande. Välbefinnande och lycka dök upp på den ekonomiska dagordningen först vid slutet av 1900-talet, främst som en del av statusbedömningar av individer i utvecklade länderna. I en europeisk undersökning av livskvalitet, EQLS (2011), fick EU-medborgare i 27 länder rangordna egenskaper som de menar bidrar till lycka. Ordningen blev: hälsa, kärlek, jobb, fred, pengar, vänskap och frihet. Rättvisa, utbildning, nöje, religiös tro, tradition, lag och ordning samt solidaritet återfanns längst ner på listan. Det är viktigt att notera att i EMC prioriterades dessa lyckofaktorer olika och var starkt beroende av generationsfaktorer.

Detta leder oss fram till följande konstaterande: För att det politiska systemet i ett land ska vara hållbart, måste livskvaliteten återspegla folkets grundläggande behov och prioriteringar. Utan att förstå detta strategiska begrepp och kopplingen till valfrihet, är det omöjligt att vidmakthålla marknadens utveckling och förbättra livskvaliteten på ett avgörande sätt. Mer valfrihet tenderar att ge bättre kundtillfredsställelse eftersom marknadskrafterna – snarare än centralplanering – driver produktionen. Starkare konkurrens och bredare sortiment av varor och tjänster tillåter människor att känna att de kan hitta produkter som uppfyller deras förväntningar och återspeglar deras värderingar. Planekonomi, å andra sidan, erbjuder människor "det som är tillgängligt". Dessutom: Eftersom planekonomin nästan aldrig erkänner sambandet mellan lön och produktionskvalitet, är arbetstagarens motivation omintetgjord, vilket resulterar i minskad produktivitet och kvalitet på varor och tjänster.

Slutligen kan vi konstatera att begränsad valfrihet ger lägre livskvalitet och kan leda till sociala och politiska förändringar, ofta med revolutionära förtecken. Resultatet av denna process är att förutsättningar skapas för att en fri marknad ska kunna utvecklas, följd av ökad valfrihet av både varor och tjänster. Så småningom leder detta till en starkare känsla av lycka och tillfredsställelse med större livskvalitet som resultat. Den filosofiska uppfattningen av lycka och det goda livet förenas med den ekonomiska definitionen av kvalitet på varor och tjänster. Även om det finns skillnader i prioritering av "lyckofaktorer" mellan utvecklade länder och EMC, har trender som globalisering och ekonomisk integration bidragit till framväxten av ett världssamfund. Nyligen utvecklade marknadsekonomier (särskilt östeuropeiska länder, som upptogs i EU under 1990-talet och början av 2000-talet) har börjat tillägna sig vissa traditionellt västerländska värderingar. Omvänt har tillväxten i EMC, som för närvarande utgör 69 procent av världens befolkning, också påverkat de utvecklade länderna. Detta växande utbyte av värderingar mellan de utvecklade länderna och EMC på en global marknad har skapat ett stort behov av ett mer enhetligt kvalitetsledningssystem (eng. Quality Management System, QMS).

En aspekt av ett globalt kvalitetsledningssystem (och centralt för flera av våra gemensamma studier) är standardiseringen av den teknologi som används vid produktion av nya varor och tjänster. Implementeringen av enhetliga standarder leder till en högre förutbestämd kvalitet på varorna, reducering av avfall och en högre livskvalitet. Det är viktigt att notera att standardisering av produktion utan att man tar hänsyn till medarbetarnas motivation kommer att misslyckas. Ett exempel på detta är Sovjetunionens och de dåvarande östeuropeiska kommunistiska ländernas försök att skapa system för att förbättra kvaliteten på både militära och civila varor och tjänster under 1970-talet.

I ett försök att finna metoder som skulle förbättra produktionen, trots de hinder som planekonomin satte upp för medarbetarnas motivation, skapade professor Okrepilov ett kvalitetsledningssystem, QMS. Detta system minskade produktionstiden, reducerade avfall, förbättrade produktkvaliteten och underlättade införandet av nya modeller. Men systemet hade enorma problem. Eftersom det inte fanns någon

konkurrens från en privat sektor och ingen motivation till kvalitetsförbättringar stagnerade produktetik och medellivslängd. Kraven var allt för höga med tanke på den låga teknologiska kapaciteten i sovjetiska fabriker, där föråldrade och ineffektiva maskinparker oftare var regel än undantag.

Vår forskning visar att kvaliteten på producerade varor och tjänster är ett av de viktigaste kriterierna för att utvärdera mognaden i ett samhälle. Således är det viktigt för en "kvalitetsekonomi" att spåra betydelsefulla objektiva trender och samband mellan kvaliteten på producerade varor och tjänster samt allmänt socialt och ekonomiskt välbefinnande i samhället. En kvalitetsekonomi kräver analys och utveckling av ledningsmodeller på alla nivåer – i företag, myndigheter och internationella organisationer. Detta gör det möjligt att utvärdera vilken påverkan på kvaliteten som moderniseringen av de ekonomiska systemen har, och man kan fastställa vad som krävs för en fortsatt och hållbar utveckling. Sådana studier visar att kvalitetskriterierna är integrerade i varje aspekt av mänskligt liv.

Vår pågående forskning fokuserar på kvaliteten i produkthanteringssystem i EMC. Vår första utmaning var att utveckla en speciell algoritm för att uppnå ett syntetiskt system för rangordning av länder, baserat på flera integrerade indikatorer. Trots omfattande arbete med ett sådant system fann vi att man aldrig hade lyckats åstadkomma en verkligt heltäckande metod. Det mest kända försöket utvecklades av Merrill Bennett vid Stanford-universitetet, och var baserat på nationella konsumtionsnivåer. Bennetts metod har dock flera svagheter, bland annat dess oförmåga att korrekt bedöma länder med stora skillnader i utvecklingsnivå. Bennett-metodens begränsningar kan undvikas genom att komplettera hans algoritmiska sammanfattning med en algoritmisk multiplikationsfunktion (Kvint-algoritmen).

$$\hat{P} = 1000 \cdot \prod_{k=1}^N P_k^{W_k}$$

\hat{P} är en produkt av multiplikationen, P_k är en av fem särskilda indikatorer som anges nedan, W_k är vikten (eller betydelsen) av indikator P_k och N är det totala antalet indikatorer (i detta fall fem). W_k definieras som den relativa vikten för var och en av de fem indikatorer som anges nedan.

Syntesen av de två matematiska modellerna (Bennetts och Kvints) genererar ett mer omfattande rangordningssystem med hjälp av en analys av fem nyckelindikatorer (relativ vikt/betydelse inom parentes): Modern-tech Manufacturing Index (1), Knowledge Economy Index (1), Service-based Economy Index (0,7), Economic Freedom Index (0,7), och GDP per Capita (PPP) Index (2). Dessa indikatorer återspeglar nivån på den teknologiska och socioekonomiska utvecklingen. I den algoritmiska multiplikationen används samma indikatorer som viktas beroende på strategisk relevans.

Med hjälp av denna algoritm har vi rangordnat 83 länder i den globala tillväxtmarknadskategorin. EMC svarar för mer än 50 procent av den globala produktionen. Dessa länders BNP är 2,5 gånger större än USA:s BNP och 2,3 gånger större än EU:s. Sedan 2008 går i genomsnitt 40 procent av årliga utländska direktinvesteringar till dessa länder. Dessa investeringar är särskilt teknologiskt viktiga eftersom de driver moderna framsteg till EMC och ökar kvaliteten på hela världsmarknaden.

Livskvalitet kräver mer än bara högkvalitativa varor och tjänster. Vi har utvecklat nya mått och kopplat samman livskvalitet med UNDP:s Human Development Index (HDI). En analys av förändringarna i HDI under de senaste 23 åren visar att medan de utvecklade länderna har en högre absolut siffra i detta index, har EMC snabbare växande indikatorer. Det är vår övertygelse att den höga HDI-tillväxten kan härledas till ISO standard 9001, det officiella internationella måttet för alla kvalitetsledningssystem. För att kunna analysera utvecklingen har vi utvecklat en metod för att utvärdera företag i olika branscher – i enlighet med kriterier utarbetade av European Foundation for Quality Management (EFQM). Denna metod gör det möjligt för oss att identifiera och utvärdera både de svagaste och de starkaste länkarna i ett företags kvalitetsledningssystem. Vi kan samtidigt skapa en handbok för företags rangordning. Handboken kan användas i en mängd olika branscher för kvalitetsförbättringar i enlighet med hur kundernas värderingar ändras.

Vi har också upptäckt att det inte är tillräckligt att använda kvalitetsledningssystemen enbart i enskilda företag; dessa måste införas även på regional och nationell nivå. Ett kvalitetsledningssystem som omfattar flera nivåer och flera indikatorer för lycka har mycket större betydelse för befolkningens livskvalitet – undantaget kvalitet på produktion. Genom att mäta kvalitetsledningssystemens utveckling och den allmänna uppfattningen om kvalitetsindikatorer får vi en uppfattning av förändringar av värderingar i ett samhälle.

Nationer som försöker främja massblomstring baserad på inhemska innovationer (som professor Phelps starkt pläderar för), måste sätta individen i centrum för den ekonomiska utvecklingen – individen är källan till nytt immateriellt kapital. Det är nödvändigt att främja individens kreativa roll, och det är därmed ytterst viktigt att öka levnadsstandarden, vilket i sin tur kräver att ländernas ekonomiska gränser öppnas mot den globala marknaden. Att Phelps teori stämmer överens med verkligheten bevisas av det faktum att en analys av livskvaliteten enligt våra metoder stämmer överens med HDI i de allra flesta fall.

Det goda livet kan, enligt vår forskning, beskrivas som hög livskvalitet, som kan nås på företags-, regional och nationell nivå genom implementering av kvalitetsledningssystem – system som avspeglar demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter, kulturell och religiös tolerans samt förbättringar av miljön. Det är därför kvalitetsledningssystemen inte kan införas i flertalet diktatoriska stater. Efter som befolkningarnas värderingar i utvecklade länder och på tillväxtmarknader konvergerar i en global gemenskap, förbättras kvalitet och standard över hela spektrumet. Denna process framkallar en global ordning med fokus på det goda livet i världssamfundet.

Vladimir L. Kvint är ordförande för International Academy of Emerging Markets och adjungerad professor (sedan 2005) vid La Salle University School of Business (Pennsylvania, USA). Parallellt har han sedan 2007 varit ordförande för avdelningen för finansiell strategi vid Moscow School of Economics, och chef för Centrum för strategiska studier vid Institute of Complex Systems Mathematical Research, vid samma skola.

Han har tidigare varit professor i strategisk verksamhetsledning vid Fordham University, vid New York University och vid American University i USA. Professor Kvint är amerikansk medborgare och utländsk ledamot (ad vitum) av den ryska vetenskapsakademien. Han skapade rubriker i slutet av 1980-talet när han förutspått nedgången av Sovjetunionen till 1992.

Ett urval av böcker publicerade av Professor Kvint:

The Global Emerging Market: Strategic Management and Economics, 2009, Routledge, New York, London.

Investing Under Fire: Winning Strategies from the Masters for Bulls, Bears and the Bewildered, 2003, Bloomberg Press, New York, (co-author).

The Global Emerging Market in Transition, 1999, Fordham University Press, New York.

Capitalizing on the New Russia (The Barefoot Shoemaker), 1993, Arcade, New York.

Vladimir V. Okrepilov, professor, doktor i nationalekonomi, fullvärdig medlem (ad vitum) av den ryska vetenskapsakademien (RVA). Ledamot för ekonomiska avdelningen av RVA. Sedan 1990 är han verkställande direktör för det statliga centret för standardisering, metrologi och testning “Test - S:t Petersburg”. “Test – S:t Petersburg” arbetar med standardisering, kvalitetsstyrning, bedömning av produkter, tjänster och ledningssystem.

Ett urval av böcker publicerade av Professor Okrepilov:

Development prospects of standardization as a tool for innovative development, 2013, The Russian Academy of Sciences, Moscow.

The role of quality in the birth and development of global emerging markets, 2011, St. Petersburg University (in cooperation with Professor Kvint).

Economics of quality, 2011, Nauka publishing house, Moscow (in Russian).

The Leningrad territorial system of product quality management: regulatory and methodology, 1983, Standards publishing house, Moscow (in Russian).